

Helsingissä 12.09.2024

Asia: Lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi eläinten hyvinvoinnista annetun lain muuttamisesta ja eläinlääkäriammattin harjoittamisesta annetun lain 12 §:n muuttamisesta

Pidämme erittäin hyvänä eläinten hyvinvoinnista annetun lain selkeyttämistä siten, että valvonnan osalta on selvää, että viranomaisen saa ja sen tulee tehdä tarkastuksia eläinten hyvinvoinnin valvomiseksi tuotantoeläinten pitopaikkoihin myös ilman epäilyä EU:n valvonta-asetuksen mukaisesti. On tärkeää, että otantaan perustuvat tarkastukset laajennetaan mahdollisimman pian kattamaan kaikki tuotantoeläimet, eli myös nykyisten otantatarkastusten ulkopuolella olevat kalanviljelylaitokset sekä kalkkunoiden ja tuotantokanien pitopaikat.

Eläinten hyvinvointilain 78 §:n pykälässä 1 momentin viittausta valvonta-asetuksen 9–15 artiklaan on hallituksen esityksen säännöskohtaisten perustelujen mukaan pidetty vaikeaselkoisena. Pohdimme, riittääkö lain selkeyttämiseksi 78 §:n 2 momenttiin ehdotettava lisäys ”16) valvonta-asetuksen tarkoittamista tilanteissa”, vai tulisiko tässä tarkoitettuja tilanteita vielä avata pykälään.

Tällä hetkellä eläinlääkäriammattin harjoittamisesta annettuun lakiin lisätty ilmoitusvelvollisuus jalostuskäyttöä rajoittavista vioista ja sairauksista tuli koirien osalta voimaan 1.1.2024, ja kissojen osalta velvollisuus tulee voimaan 1.1.2027. Hallituksen esityksen kohdassa 6.2 (s. 10) toisen kappaleen lopussa kerrotaan, että ”Momentin jakaminen kahteen mahdollistaisi uuden 3 momentin voimaantulon koirien osalta 1.1.2025 ja 4 momentin soveltamisen aloittamisen 1.1.2028.” Kuitenkin sivulla 15 ja sivulla 21 lakiehdotuksissa sanotaan, että lain ”12 §:n 4 momentti tulee voimaan valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädettävänä ajankohtana. Lain 12 §:n 3 momenttia sovelletaan kuitenkin vasta 1 päivästä tammikuuta 2028.” Näissä kahdessa tekstissä vaikuttaa olevan ristiriita.

On tarkoituksenmukaista ottaa kissarekisterin kehittämisessä huomioon EU:n tuleva kissa- ja koira-asetus ja sen asettamat vaatimukset rekisteröinnille. Näkemyksemme mukaan eläinlääkäriin ilmoitus- ja tiedoksiantovelvollisuuden voimaantuloa kissojen jalostuskäyttöä rajoittavista vioista ja sairauksista ei kuitenkaan tulisi lykätä kokonaan määrittelemättömäksi ajaksi. Kissojen hyvinvoinnista huolehtimisen kannalta on tärkeää, että saamme kansallisen lainsäädännön voimaan mahdollisimman pian riippumatta siitä, miten EU:n koira- ja kissa-asetuksen etenemisen käy.

Kissarekisterin saaminen voimaan on jalostuskäyttöä rajoittavien sairauksien lisäksi tärkeää myös Suomessa vuosittain hylättävien ja villiintyneiden kissojen hyvinvoinnin kannalta, sillä sen avulla kissojen omistaja olisi jäljitettävissä. Lisäksi kissarekisterin avulla villiintyneet ja kodittomat kissat olisi helpompaa erottaa esimerkiksi karanneista kotikissoista. Kissojen pakollinen rekisteröinti on myös mahdollisuus parantaa kissojen kohtelua ja lisätä kissan arvostusta, sillä huonosti hoidetun kissan omistaja olisi tällöin tunnistettavissa.

Näkemyksemme mukaan olemassa olevan koirarekisterin päivitys tulisi toteuttaa siten, että eläinten hyvinvointilain 12 §:n koirien jalostuskäyttöä rajoittavien vikojen ja sairauksien ilmoitusvelvollisuutta sovellettaisiin jo aikaisemmin kuin vasta tammikuusta 2028. Tämän toteuttamiseksi tulisi Ruokavirastolle varata riittävä rahoitus.

Tarkennuksesta 5 §:n pysyvän eläinnäyttelyn määritelmään luonnonvaraisten eläinten osalta meillä ei ole lausuttavaa.

Kiitämme mahdollisuudesta lausua.

Pihla Markkola
asiantuntijatyön päällikkö
SEY Suomen Eläinsuojelu
pihla.markkola@sey.fi
puh. 0409231963

